

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکتری پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بر رفتارهای تغذیه ای مرتبط با سرطان معده در زنان شاغل شهر فسا

استاد راهنما :

مهندس امین کیانی

استاد مشاور:

دکتر علی خانی جیحونی

نگارش :

یاسمن زیتاب زاده

شماره پایان نامه: ۴۲۶

مهرماه ۱۳۹۷

چکیده:

بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بر رفتارهای تغذیه ای مرتبط با سرطان معده در زنان شاغل شهر فسا

مقدمه: سرطان معده یکی از پنج سرطان رایج در ایران است. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بر رفتارهای تغذیه ای مرتبط با سرطان معده زنان شاغل شهر فسا انجام گرفت.

روش بررسی: در این مطالعه نیمه تجربی، ۱۰۰ نفر از بیماران زنان شاغل تحت پوشش ۲ مرکز بهداشتی درمانی بصورت تصادفی در دو گروه آزمون (۵۰ نفر) و شاهد (۵۰ نفر) قرار گرفتند. داده ها توسط پرسشنامه خودساخته مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی و عملکرد تغذیه ای که توسط هر دو گروه آزمون و کنترل قبل و ۳ ماه پس از مداخله آموزشی تکمیل گردید، جمع آوری گردید. جهت آنالیز داده ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۲ و آزمونهای آماری استفاده شد.

نتایج: نتایج مطالعه نشان داد که پس از مداخله آموزشی، میانگین نمرات تمام سازه های مدل اعتقاد بهداشتی در گروه آزمون نسبت به گروه شاهد به طور معنی داری افزایش یافته است $p < 0/05$ همچنین مداخله آموزشی تاثیر معنی داری در ارتقاء عملکرد تغذیه ای گروه آزمون گذاشته بود $p > 0/05$.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که مدل اعتقاد بهداشتی می تواند یک چارچوب مناسبی جهت طراحی مداخلات آموزشی برای ارتقا رفتارهای تغذیه ای مرتبط با سرطان معده باشد.

واژگان کلیدی: آموزش، سرطان معده، مدل اعتقاد بهداشتی، تغذیه، زنان

Abstract

The impact of educational intervention based on health belief model on nutritional behaviors associated with gastric cancer among female employees in Fasa, Fars, Iran

Introduction: Stomach cancer, also known as gastric cancer, is the abnormal growth of malignant body cells in the stomach, which is one of the leading causes of cancer-related deaths in the world. With regard to the role of proper nutrition to prevent gastric cancer the present study was aimed to determine the impact of educational intervention based on health belief model on nutritional behaviors associated with gastric cancer among female employees in Fasa, Fars, Iran

Material and methods: This is a semi-experimental study conducted in Fars, Iran, in 2017. Two centers were randomly selected among urban health centers in Fasa (control and experimental groups). The training sessions were implemented for the experimental group for 8 sessions of 50 to 55 minutes in the health center hall (two sessions per week). The follow-up session was held on a monthly basis to review the content and performance of subjects. The mean age of the subjects in the experimental group was 35.64 ± 5.30 and 35.70 ± 5.38 in the control group

Results: A significant increase was observed in each of the mentioned items except perceived obstacles three months and three months after intervention in the experimental group compared to the control group. According to the findings, knowledge level of subjects was low in both groups before the intervention. To prevent gastric cancer, the implementation of nutrition education interventions based on the change in behavioral patterns of HBM is of great importance. The findings of perceived susceptibility showed that most of the subjects did not feel predisposed to gastric cancer before educational intervention and followed healthy behavior with higher motivation. In our study, educational intervention increased the perceived susceptibility score in the experimental

Discussion: It seems that the continuous use of educational programs via mass media as group three months after the intervention. well as training sessions by health center staff using health